

Statele europene revin la manta companiilor aeriene nationale dupa pachetele de salvare

La câteva decenii dupa ce au scapat de sub controlul guvernamental, multe dintre marile companii aeriene europene sunt fortate de pandemia de coronavirus sa revina în bratele statelor, transmite Bloomberg.

În conditiile în care traficul aerian de pasageri nu da semne de revenire în regiunea Europei, transportatorii aeriени trebuie sa se multumeasca cu faptul ca salvatorii lor vor deveni actionar importanti pentru o anumita perioada de timp. Grupul Air France-KLM a devenit marti ultima companie aeriana europeana salvata de stat dupa ce a obtinut aprobarea Comisiei Europene pentru o recapitalizare de patru miliarde de euro care va face din Guvernul francez cel mai mare actionar, cu o participatie de 30%. Air France-KLM se alatura astfel rivalilor Deutsche Lufthansa AG, Alitalia SpA, SAS AB si TAP Air Portugal care au permis statelor lor sa aiba o prezenta mai mare în actionariat în schimbul ajutoarelor destinate sa le ajute sa faca fata celei mai grave crize din ultimele decenii.

"Chiar daca salvarea companiilor aeriene în contextul crizei Covid-19 este desigur o masura de urgenta legitima, exista suspiciunea ca aceasta ar putea fi folosita ca un pretext pentru o revenire la situatia în care companiile aeriene nationale serveau o agenda politica, cel putin pentru unele guverne", spune Sascha Albers, profesor de management la Universitatea din Anvers.

Înainte de anuntul de marti referitor la Air France-KLM, statele membre UE au directionat cel putin 23 de miliarde de euro spre companiile lor aeriene sub forma împrumuturilor, garantiilor, injectiilor de capital si granturilor.

Si la nivel mondial companiile aeriene au primit ajutoare de stat. În luna iunie a anului trecut, compania Cathay Pacific Airways Ltd. a vândut actiuni preferentiale catre Guvernul din Hong Kong, care a dobândit astfel o participatie la compania aeriana. Singapore Airlines Ltd. a strâns si ea fonduri printr-o emisiune de obligatiuni sustinuta de cel mai mare actionar al sau, holdingul de stat Temasek Holdings Pte. În SUA, Guvernul de la Washington a pus la dispozitia companiilor aeriene fonduri în valoare de aproximativ 50 de miliarde de dolari de la începutul pandemiei.

În cazul Europei, guvernele redobândesc participatii semnificative la aproape trei decenii dupa ce au început sa privatizeze companiile aeriene nationale, prima fiind British Airways în 1987, urmata de Lufthansa în 1997 si Air France în 1999. Tot în ani 1990 a avut loc si dereglementarea industriei aeriene europene, ceea ce a permis avansul transportatorilor de tip low-cost precum EasyJet Plc si Ryanair Holdings Plc.

Pregatirea pentru perioada de dupa pandemie va obliga companiile aeriene sa se uite cu atentie la costurile si structura lor organizationala. Însa în Europa, unde exista syndicate puternice la fostele companii aeriene de stat, unele guverne ar putea fi tentate sa își exercite influenta politica asupra operatiunilor comerciale, în special când vine vorba de reduceri de locuri de munca, avertizeaza analistii.

"Multe guverne împartasesc punctul de vedere ca o companie aeriana nationala face parte din viziunea lor politica generala. Nu ar fi surprinzator sa vedem noi investitii guvernamentale la Air France dar întrebarea cheie este daca asta va conduce la încercari de a impune o directie politica asupra managementului companiei, dincolo de obiectivele comerciale", spune John Strickland, care conduce firma JLS Consulting din Londra.

Multi analisti cred ca prezenta guvernelor în industria aeriana va fi doar un fenomen temporar, iar companiile aeriene își vor reduce dependenta de stat dupa ce calatoriile vor reveni la normal. "Companiile aeriene au acces la finantari atractive si cu conditii mai bune decât cele oferite de guverne asa încât atunci când numarul pasagerilor

va reveni la normal, companiile nu vor mai fi interesate sa nu se mai bazeze pe stat", spune Yan Derocles, analist la firma franceza Oddo BHF.

Cu toate acestea, unii sunt circumspecti. "Exista o veche zicala franceza care spune: ai grija de ceea ce este temporar pentru ca poate deveni permanent" spune Jorge Guira, profesor de drept la Universitatea Reading.